

Сенькін О. О., студент ННІ № 4 НАВС

ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Розбудова України як демократичної європейської держави неможлива без відкритості та прозорості владних інституцій, рівноправного партнерства та залучення громадян до формування і реалізації державної та регіональної політики.

Питання взаємодії владних органів з громадськістю є однією із ключових позицій в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Зокрема, в тексті Угоди зазначено, що взаємодія держави з громадянським суспільством на основі партнерства необхідна для розвитку України як правової, демократичної і соціальної держави.

Досвід демократичних держав світу засвідчує, що саме суспільна участь сприяє більшій ефективності державного управління та підвищує рівень довіри громадян до влади.

На сьогодні прийняття низки законодавчих актів дає підстави стверджувати, що нарешті розпочалася взаємодія органів виконавчої влади та громадськості, різноманітні інститути громадянського суспільства дедалі активніше залучаються для формування і реалізації державної політики.

У системі державного управління органи внутрішніх справ посідають особливе місце. Це зумовлено насамперед тими функціями, які вони виконують у суспільному житті, їх значущістю, а також тим, що діяльність поліцейських

здійснюється в реальному соціальному просторі у безпосередньому контакті з громадянами, а отже рівень їхньої професійної компетентності позначаються на соціально-психологічному стані суспільства та впливають на громадську думку про роботу поліції загалом.

Вочевидь, оптимізація роботи органів внутрішніх справ України повинна ґрунтуватися на плідній співпраці з громадськими формуваннями й населенням.

Після реформування органів внутрішніх справ та прийняття Закону України «Про Національну поліцію» законодавчо було закріплено, що діяльність Національної поліції здійснюється у тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та інститутами громадянського суспільства на принципах партнерства і спрямована на вирішення їхніх потреб. У законі йдеться, що рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції. Задля підвищення рівня довіри населення України до органів поліції та забезпечення прозорого добору кандидатів та просування по службі поліцейських на підставі об'єктивного оцінювання їх професійного рівня в органах поліції були утворені та діють постійні поліцейські комісії. До складу поліцейської комісії територіальних органів поліції входять п'ять осіб, в тому числі два представника громадськості, обрані відповідною обласною радою з числа осіб, які мають бездоганну репутацію, високі професійні та моральні якості і авторитет. Окрім того, в кожному регіоні створено консультативно-експертні ради основним завданням яких є практична допомога в формуванні тісної взаємодії з поліцією на рівні територіальних громад, сприяння впровадженню звітності поліції і практична участь в підтримці правопорядку, забезпечення профілактики правопорушень.

Варто зазначити, що, пріоритетними напрямками співпраці громадськості та поліції є: залучення місцевих громад до забезпечення правопорядку, підтримка діяльності поліцейських комісій, широке залучення місцевих активістів і громадськості до сприяння поліцейської діяльності через участь

в громадських формуваннях по охороні правопорядку, розробка та сприяння реалізації програм забезпечення правопорядку на рівні місцевих громад, участь в контролі за дотриманням прав та свобод громадянина і законності дій Національної поліції, створення спільно з органами місцевого самоврядування і закладами системи навчання громадських структур по проведенню активної освітньої діяльності спрямованої на попередження злочинності та посиленню правопорядку, формування практики підзвітності територіальним громадам діяльності поліції на місцях, публічності діяльності поліції та широкого інформування громадськості в друкованих та електронних засобах масової інформації.

Прагнення населення більш активно й безпосередньо брати участь у сприянні роботи місцевим правоохоронним органам активно виявляється через створення громадських організацій, які створюються передусім за спільністю інтересів. Наприклад, з метою охорони під'їздів житлових будинків, дачних територій, присадибних ділянок, садівницьких товариств, охорони громадського порядку в невеликих населених пунктах.

Відповідно до положень Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» громадяни України на засадах громадської самодіяльності можуть створювати громадські формування для сприяння Національній поліції та Державній прикордонній службі України у виконанні покладених на них обов'язків.

Згідно з даними Генеральної прокуратури України, саме взаємодія громадських організацій є досить ефективною діяльністю щодо виявлення та профілактики адміністративних проступків і злочинів. Так, у 2010 р. при зазначеній взаємодії було виявлено 846 правопорушень і 19 злочинів, у 2013 р. - 921 правопорушення і 20 злочинів, у 2014 р. - 992 правопорушення і 24 злочини, у 2015 р. - 1 029 правопорушень і 28 злочинів.

Таким чином, взаємодія органів поліції з населенням є корисною не тільки для запобігання злочинності, а й для розкриття вже вчинених правопорушень.

Використовуючи досвід зарубіжних країн участі громадян в правоохоронній та правозахисній діяльності можна вдосконалити українське законодавство та механізм охорони громадського порядку і боротьби з правопорушеннями. Уже давно в багатьох країнах (Велика Британія, Чехія, Бельгія, Данія, Німеччина, Естонія, Латвія, Литва, США та ін.) місцева поліція розглядається населенням як організація, основою якої є ідея спільної відповідальності та безпеки; яка має місію та стратегію запобігання злочинності на конкретній території; де профілактична робота стоїть на високому рівні і рівноцінна розслідуванню вже скоєних правопорушень. Там є високий рівень довіри населення до правоохоронців, а поліцейський - це професіонал у сфері правоохоронної діяльності, залежно від покладених на нього функцій. Там спостерігається високий рівень поінформованості населення про те, що робить поліція, яка її роль, права та обов'язки.

Задля досягнення подібного результату є доцільним проведення заходів за участі представників органів місцевого самоврядування, громадських організацій, працівників поліції, судових органів, прокуратури, органів місцевого самоврядування, соціальних служб, представників навчальних закладів, релігійних та громадських організацій, засобів масової інформації, підприємств тощо.

В результаті таких зустрічей відбувається неформальне спілкування, що може забезпечити достатньо високий рівень гнучкості у виробленні рішень для тих проблем, які стоять перед конкретною місцевою громадою, зокрема:

- забезпечення співпраці всіх інституцій та суспільних груп, що зацікавлені та діють у сфері профілактики правопорушень та забезпечення безпеки з метою організації міждисциплінарної роботи в сфері безпеки місцевої громади;

- інформування населення про вітчизняні та закордонні інновації, новаторські пілотні проекти, публікації, сучасні тенденції і потреби у сфері безпеки громад;

- розробка проектів, наприклад у галузі роботи з дітьми та молоддю, організації дозвілля молоді, а також політики в сфері освітньої, виховної, сімейної, житлової, містобудівної,

культурної політики, участі населення у забезпечення громадського порядку у громаді;

- інформування громадян про потенційні загрози їх безпеці та шляхи їх протидії;

- підвищення загального рівня правової культури населення.

Отже, коли поліцейська діяльність буде орієнтована на громаду, правоохоронці чіткіше зможуть усвідомити протиріччя між тим, що вони роблять, і тим, що, згідно з думкою громадськості, повинні робити. Навіть якщо в майбутньому поліція працюватиме ефективніше і більш професійно, але комунікація між населенням та правоохоронцями буде неефективною, рівень довіри залишатиметься низьким. Тому поліції в роботі слід більше приділяти увагу аспектам, важливим саме у повсякденному житті людей, які перш за все підсилюють відчуття їхньої безпеки за місцем проживання.

Взаємодія Національної поліції України з громадськістю в процесі взаємовпливу та взаємовикористання можливостей один одного призведе до досягнення поставлених цілей, зокрема, зменшення рівня злочинності у державі та посиленню правопорядку.

Симак Неля Володимирівна, курсант 2 курсу ННІ № 2 НАВС;

Науковий керівник: Шаповал Л. І., доцент кафедри цивільного права і процесу НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

АБОРТ - ВБИВСТВО ЧИ ПРАВО НА ВИБІР: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Як би сприйняли звістку люди, що кожного дня гинуло місто із сотисячною кількістю жителів? Був би щоденний траур, про це б кожного дня писали б в газетах, передавали б по телебаченню і розглядали б як найбільшу катастрофу усіх часів, а можливо і кінець світу. Але саме так відбувається з абортами, коли холоднокривно кожного дня у світі мовчазливо